

Теорія та історія державного управління

УДК 35:352

Матвєєнко Ірина Володимирівна

*кандидат наук з державного управління, доцент,
доцент кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій
Національний університет «Одеська політехніка»*

Matvieienko Iryna

*Candidate of Sciences in Public Administration, Associate Professor
Odesa National Polytechnic University*

**ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК СУБ'ЄКТ ДЕРЖАВНО-
ГРОМАДЯНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА
CIVIL SOCIETY AS A SUBJECT OF PUBLIC-CIVIL PARTNERSHIP**

Анотація. Перетворення громадян у споживачів є явищем, що впливає на суспільну динаміку. Ця трансформація призводить до послаблення колективного етосу та суспільних практик, які раніше характеризували громадянський статус. Становлення громадян у споживачів відбувається за допомогою процесів приватизації та індивідуалізації, де особи перетворюються на індивідуальних споживачів, що має суттєві наслідки для соціальної структури та функціонування суспільства. Ця трансформація визначається, по-перше, процесом приватизації та індивідуалізації, які перетворюють колективні відносини громадян зі суспільним надбанням та колективними послугами на індивідуальні. Індивіди більше не сприймають себе як частину великого громадського співтовариства, а замість цього акцентують свої власні потреби та вибори.

Другою характеристикою цього процесу є деполітизація «вибору». Якщо раніше вибір спільних рішень мав політичний характер, то тепер він

стає економічним, а логіка ринку домінує над політичною логікою. Індивідуальна свобода вибору стає важливішою, ніж колективні цінності чи громадські інтереси. Зазначений процес також призводить до розмивання меж між «публічним» і «приватним». Коли громадяни перетворюються на споживачів, суспільні цінності і інтереси вступають у конфлікт з індивідуальними потребами і бажаннями, що може спричинити зниження зацікавленості у громадській участі і збільшення ізоляції. Загалом, ця трансформація ставить під питання традиційні уявлення про громадянське суспільство і громадянську активність. Для кращого розуміння цього нового реалітету необхідно розглядати більш розширену концептуалізацію поняття «громадського» і розробляти нові терміни та типології, які враховували б цю сучасну динаміку відносин між громадянами та споживачами у суспільстві.

Ключові слова: партнерство, державно-громадянське партнерство, громадський сектор, громадянське суспільство, послуги.

Summary. *The transformation of citizens into consumers is a phenomenon that affects social dynamics. This transformation leads to a weakening of the collective ethos and social practices that previously characterized citizenship. The transformation of citizens into consumers occurs through the processes of privatization and individualization, where individuals are transformed into individual consumers, which has significant consequences for the social structure and functioning of society. This transformation is determined, first of all, by the process of privatization and individualization, which transform the collective relations of citizens with public property and collective services into individual ones. Individuals no longer see themselves as part of a larger social community, but instead emphasize their own needs and choices.*

The second characteristic of this process is the depoliticization of "choice". If previously the choice of joint decisions had a political nature, now it becomes

economic, and the logic of the market dominates the political logic. Individual freedom of choice becomes more important than collective values or public interests. This process also leads to a blurring of the boundaries between "public" and "private". When citizens become consumers, public values and interests come into conflict with individual needs and desires, which can cause a decrease in interest in public participation and an increase in isolation. In general, this transformation calls into question traditional ideas about civil society and civic activism. For a better understanding of this new reality, it is necessary to consider a more expanded conceptualization of the concept of "public" and develop new terms and typologies that would take into account this modern dynamic of relations between citizens and consumers in society.

Key words: *partnership, public-civil partnership, public sector, civil society, services.*

Постановка проблеми. Надійні та робочі відносини між державою та громадянським суспільством можуть принести велику користь суспільству. Все це залежить від важливої теми чи предмету партнерства. Було докладено багато зусиль, щоб послабити напругу, яка існує між громадянським суспільством і державою через небажані або нестерпні умови, які існують, коли існує відчуження між державою та громадянським суспільством. Таким чином, існує багато пропаганди щодо покращення відносин між державою та громадянським суспільством.

Наразі багато політичних акторів та дослідників вважають, що громадянське суспільство може бути недостатньо використаним ресурсом. Вони вважають, що за наявності стратегічних коригувань можливо стимулювати активніше використання цього ресурсу та вирішення декількох важливих питань. З такої точки зору, повернення уваги до громадянського суспільства у політичному порядку денного може сприяти відродженню соціальної держави, демократії, рівності та соціальної

єдності. Громадянське суспільство може стати місцем, де можна критикувати поточні події на національному, європейському та глобальному рівнях. Однак важливо визнати, що, незважаючи на потенціал, багато коментаторів вважають, що громадянське суспільство ще не використовується на повну міру. Для досягнення позитивних змін потрібні конкретні заходи та стратегії, щоб активізувати громадянське суспільство. Це може включати в себе підтримку громадянських ініціатив, зміцнення механізмів громадянської участі у прийнятті рішень та підвищення громадської свідомості щодо важливих суспільних питань. Тільки коли громадянське суспільство стане активнішим і мобілізованим, його потенціал для впливу на політичний процес та суспільну діяльність буде повністю реалізований.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Було багато дебатів щодо державного формулювання та закріплення ролі організації громадянського суспільства у наданні послуг [2; 7; 8; 9; 17; 1], але мало відомо про державно-орієнтоване партнерство з організаціями громадянського партнерства на практиці. Крім того, знання про те, як організації громадянського партнерства розуміють своє партнерство з державою та його наслідки, залишається невизначеним. З огляду на це Л. Саламон і С. Топлер закликали до систематичних досліджень, щоб показати, як партнерство уряду з організаціями громадянського суспільства впливає на організації [19]. С. Топлер стверджує, що існує брак емпіричної роботи з перевірки припущень щодо патологічних ефектів державної підтримки [21]. Крім того, Л. Саламон і С. Топлер стверджують, що існує занепокоєння щодо розподілу повноважень [19].

За словами Дж. Костона, існували різні аргументи щодо партнерства між державою та організаціями громадянського суспільства, загалом між функціоналістською та ліберационістською позиціями [5]. Перший виступає за міцне партнерство держави з організаціями громадянського суспільства,

а другий не схвалює таких відносин. Одним із аргументів, висунутих прихильниками функціоналістів [3; 5; 10; 15; 19], є те, що теорії відносин між державою та організаціями громадянського суспільства зосереджуються на збереженні автономії організацій і розглядають альянс із державою як загроза їхнім основним принципам. Отже, кажуть, що вони приховують зростання здорового партнерства між державою та громадянським суспільством у деяких політичних контекстах [3]. Вони стверджують, що такі підходи не відповідають уряду через відсутність рамок для досягнення ефективного партнерства між державою та організаціями громадянського суспільства у державних суб'єктів для вирішення проблем, з якими держава не може впоратися самостійно [19; 21].

Формулювання цілей статті. Важливо зазначити, що роль, яку відіграє громадянське суспільство, не стає незначною, коли воно співпрацює з державою, як думають інші. Основна функція громадянського суспільства – діяти в ролі «сторожового пса». (Це зазвичай неправильно розуміють як головну причину відчуження між державою та громадянським суспільством. Але реальність полягає в тому, що успіх суспільства залежить від виду стосунків, які існують між двома вищезазначеними ідентичностями. Ідеальна демократична держава – це та, яка ставить на перше місце інтереси суспільства, а також ідеальне громадянське суспільство. Держава забезпечує середовище, яке є придатним для підтримки завдань розвитку в суспільстві. Її головний маніфест – працювати в інтересах людей у суспільстві. Громадянське суспільство також є ареною, де програми розвитку можуть вільно обговорюватися та підтримуватися заради добробуту суспільства. Завдяки вищезазначеним баченням, які підтримують як держава, так і громадянське суспільство, суспільство може отримати велику користь, якщо держава та громадянське суспільство працюватимуть разом.

Реальність полягає в тому, що держава зазвичай залежить від підтримки більшості бідних, щоб прийти до влади, і як тільки вони отримують владу, вони схильні забути про людей, які поставили їх до влади. Під час передвиборчої кампанії маргіналізованих людей спокушають усілякими обіцянками, виконання яких може покращити їхні життя. Прийшовши до влади, держава в основному розслаблюється і зосереджується на егоїстичних вигодах за рахунок більшості бідних. Прірва між державою і суспільством, яка раніше була вузькою, стає широкою, і бідні не мають права голосу. Громадянське суспільство, звісно, виступає в якості захисника поведінки суспільства, щоб нагадати державі про їхні ролі та обіцянки покращити життя бідних. З огляду на це, держава співпрацює з організаціями громадянського суспільства в боротьбі з проблемами, з якими зазвичай стикається суспільство, як-от бідність.

Метою статті, таким чином, є дослідження різних способи, якими суспільство може отримати користь від партнерства між державою та громадянським суспільством та виокремлення умов, за яких такі відносини можуть бути корисними як для держави, так і для громадянського суспільства.

Виклад основного матеріалу. Ідея про те, що мешканці громади відіграють певну роль у наданні послуг, безсумнівно, добре утвердилася в дискурсі та практиці міжнародного розвитку. Учасники розвитку, як зазначають Р. Еванс, Е. Остром та ін., протягом десятиліть мобілізували міські та сільські громади для «спільного виробництва» суспільних благ і послуг, які мають для них значуще значення [20; 11; 18]. Враховуючи різноманіття контекстів, у яких застосовували цей підхід, не дивно, що результати були неоднозначними. Д. Мосс та Ф. Клівер та А. Тонер, наприклад, наголошували на серйозному дисбалансі влади, який обмежує колективні дії в громаді, і на значній суперечності між вимогами справедливості та ефективності [16; 4]. Визнаючи ці недоліки, А. Дасгупта

та В. Бірд, а також К. Крішна та К. Явас зазначають, що інституційні реформи можуть вивільнити місцеву енергію для виробництва того, чого не можуть держава та ринки, що бідні продовжують отримувати вигоди, незважаючи на захоплення елітою, і що громадські групи можна продуктивно залучати як субпідрядників навіть якщо їм бракує зв'язків зі своїми виборцями та легітимності з ними.

Розвиток громади, заснований на потребах, спрямований на підвищення добробуту шляхом збільшення обсягів послуг і встановлення державної політики, спрямованої на усунення диспропорцій. Але йому за своєю суттю бракує уваги до досвіду людей у спільноті. Замість використання цього досвіду для виявлення сильних сторін, які можна використовувати для підвищення добробуту, підхід, заснований на потребах, припускає, що активів громади недостатньо, щоб змінити долю громади. Таким чином, розвиток громади на основі потреб деякі вчені вважають менш життєздатною моделлю розвитку громади порівняно з розвитком громади на основі активів [13].

Організаційно державно-громадянське партнерство можна розділити на декілька категорії: між державними органами та недержавними організаціями та між недержавними організаціями. Третя категорія включає багатопартнерство, яке може включати кілька типів відносин і повноважень. Усі ці організаційні структури можуть мати місце в трьох різних просторових масштабах.

Організаційне угруповання державно-громадянського партнерства, яке відбувається між державними органами та неурядовими організаціями відрізняється тим, що один партнер є офіційною державною організацією, а обмін потенціалом і навичками часто відбувається з різними цілями. За даними дослідників, партнерства відбуваються, як правило, між муніципальною владою та місцевими організаціями, які займаються покращенням комунальних послуг водопостачання у своїй громаді

Також важливо визначити, що мається на увазі під «партнерством». Тут ми використовуємо цей термін для позначення будь-якої істотної офіційної договірної співпраці між двома або більше установами в державному та некомерційному секторі з метою експлуатації та/або фінансування надання послуг протягом тривалого періоду часу. Комбінація партнерства може включати дві або більше державних організацій, які працюють разом (на одному рівні управління або на різних рівнях управління), дві або більше некомерційних організацій, які працюють разом, або їх поєднання. Намір тут полягає в тому, щоб вказати на наявність формальних і неформальних зв'язків між різними державними установами та виключити абстрактні поняття «широкої громадськості» з того, що насправді є офіційними інституційними механізмами.

Визначення активів громади (індивідів, асоціацій, установ, фізичного середовища, економічних ресурсів і зв'язків) дає людям можливість стати активними учасниками, а не бути пасивними споживачами, які отримують послуги. Активи збільшують соціальний капітал і сприяють зростанню добробуту. Як зазначають Дж. Крецман і Дж. Мак Найт, хоча активи існують у кожній громаді, вони не обов'язково використовуються або доступ до них цілеспрямовано [13]. З цього розділу це означає, що традиційні рольові гравці схильні диктувати умови участі, з іншого боку, альтернативні гравці, швидше за все, запитуватимуть, як допомогти, замість того, щоб робити припущення, що робити

Партнерство між недержавними організаціями (наприклад, громадським водопровідним кооперативом і профспілкою) також, як правило, є дуже локальним, хоча існують міжнародні НУО та профспілки, які можуть створювати міждержавні партнерства. Прикладом партнерства між місцевою та міжнародною неурядовими організаціями є співпраця між Dushtha Shasthya Kendra (DSK) і WaterAid у Дакці, Бангладеш, де

організації працювали разом, щоб розширити послуги водопостачання для неформальних поселень [12].

Тепер ми переходимо до обговорення цілей державно-громадянського партнерства, як вони були виражені в літературі – як явно, так і приховано. Широкі цілі включають бажання покращити послуги з надання послуг, просувати аспекти «суспільних благ» послуг з водопостачання та брати участь у некомерційних партнерствах, які створюють солідарність та спільні знання, а не прибутки.

Вступ до партнерства з приватним або державним суб'єктом може допомогти збільшити спроможність надавати послуги шляхом залучення нового досвіду, і таким чином підвищити як ефективність, так і якість обслуговування. Ключовим є вибір партнера з необхідним досвідом і навичками на основі обґрунтованої оцінки наявних можливостей і потреб. Однак, як показують усі тематичні дослідження, партнерство не обов'язково подолає серйозні основні обмеження, такі як нестача інвестиційного фінансування та високий рівень бідності, що обмежує перспективи відшкодування витрат. Стійкий вплив більш вірогідний, якщо передача навичок є частиною домовленості, а не просто підрядне управління. Кожен тип партнерства також має свої проблеми. Партнерство має бути адаптоване до місцевого контексту та потреб, включаючи вибір партнерів. Уряди, які вступають у партнерство, повинні мати достатню інформацію про доступні варіанти, їхні переваги, витрати та ризики. Взаємодія з місцевими ОГС, НУО та громадськими організаціями, ймовірно, буде ефективним способом покращення послуг для регіонів з низьким рівнем доходу, напр. у приміських районах через інноваційні підходи, знання місцевості та мотивацію цих груп на користь бідних. Це рекомендовано незалежно від того, чи надаються послуги державним чи приватним сектором, хоча важливо пам'ятати, що ці групи можуть мати власні проблеми та плани. Поведінка обох партнерів має вирішальне

значення для успіху партнерства. Якщо місцева влада чи уряди не беруть на себе повну підтримку чи відданість цьому, це може підірвати успіх партнерства. При цьому державно-громадянське партнерство не слід розглядати просто як інструмент для підготовки ґрунту для державно-приватного партнерства, оскільки вони також можуть запропонувати потенційну альтернативу. Зовнішня підтримка також важлива для успіху партнерства, як фінансова, так і консультативна. У випадку державно-приватного партнерства це особливо важливо під час розробки контракту, у сфері регуляторної спроможності та для посередництва у будь-яких суперечках між партнерами. У випадку державно-громадянського партнерства більш важливими є підбір партнерів, фінансові стимули для партнерів, які підтримують заходи щодо розбудови потенціалу, а також підтримка офіційного оформлення контрактів і механізмів моніторингу. Державно-громадянське партнерство загалом, швидше за все, вимагає «легкого дотику», особливо там, де немає передачі відповідальності за управління послугами. Органи публічної влади повинні зберігати гнучкість, щоб припинити невдале партнерство, не зазнаючи руйнівних витрат. Таким чином, наведені вище заходи підтверджують аргумент, наведений Крецманном і Мак Найтом [13], що активи громади з точки зору практичних навичок, спроможності та знань місцевих жителів служать колективними ресурсами, які мають у своєму розпорядженні окремі особи та громади, і ці активи можуть розширити як основу для розвитку громади. Участь була репрезентативною та трансформаційною відповідно до форм участі, наведених Уайтом [22].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Громадянське суспільство, як актор державно-громадянського партнерства, показує кардинальну зміну у діях та механізмах взаємодії із державним сектором. На противагу застарілим поглядам на громадянське суспільство, як об'єкта впливу державних органів, новий погляд формалізує суб'єктність

громадського сектору. Подальших досліджень у цій сфері потребує концептуальне дослідження із взаємодії цих секторів.

Література

1. Poppe A.E., Wolff J. The contested spaces of civil society in a plural world: norm contestation in the debate about restrictions on international civil society support, *Contemporary Politics*. 2017. Vol. 23, Iss. 4. P. 469-488. doi: 10.1080/13569775.2017.1343219 (дата звернення: 25.09.2023)
2. Bolleyer N., Gauja A. Combating terrorism by constraining charities? Charity and counter-terrorism legislation before and after 9/11. *Public Admin.* 2017. 95. P. 654–669. doi: <https://doi.org/10.1111/padm.12322> (дата звернення: 25.09.2023)
3. Brinkerhoff D. W. Exploring State–Civil Society Collaboration: Policy Partnerships in Developing Countries. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*. 1999. 28(1_suppl). P. 59-86. doi: <https://doi.org/10.1177/089976409902801S01> (дата звернення: 25.09.2023)
4. Cleaver F., Toner A. The Evolution of Community water Governance in Uchira, Tanzania: The Implications for Equality of Access, sustainability and Effectiveness. *Natural resources Forum*. 2006. 30. P. 207-218. doi: 10.12691/ajwr-4-3-2 (дата звернення: 20.09.2023)
5. Coston J. M. A Model and Typology of Government-NGO Relationships. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*. 1998. 27(3). P. 358-382. doi: <https://doi.org/10.1177/0899764098273006> (дата звернення: 20.09.2023)
6. Dasgupta A., Beard V.A. Community Driven Development, Collective Action and Elite Capture in Indonesia. *Development and Change*. 2007. 38. P. 229-249. doi: <https://doi.org/10.1111/j.1467-7660.2007.00410.x> (дата звернення: 25.09.2023)

7. DeMattee A. Toward a Coherent Framework: A Typology and Conceptualization of CSO Regulatory Regimes. *Nonprofit Policy Forum*. 2018. 9(4). 20180011. doi: <https://doi.org/10.1515/npf-2018-0011> (дата звернення: 23.09.2023)
8. Njoku E.T. The ligaments of counter-terrorism regime: sexual violence and the vicarious traumatising of female non-governmental organisation workers: evidence from Nigeria, *Small Wars & Insurgencies*. 2019. Vol. 30, Iss. 6-7. P. 1233-1263. doi: 10.1080/09592318.2019.1649830 (дата звернення: 25.09.2023)
9. Njoku E.T. Strategic Exclusion: The State and the Framing of a Service Delivery Role for Civil Society Organizations in the Context of Counterterrorism in Nigeria, *Studies in Conflict & Terrorism*. 2021. Vol. 44, Iss. 5. P. 410-430. doi: 10.1080/1057610X.2018.1543131 (дата звернення: 25.09.2023)
10. Esman M.J., Uphoff N.T. Local organizations: Intermediaries in rural development. Kumarian Press. 1984.
11. Evans R.H. An Analysis of Criterion Variable Reliability in Conjoint Analysis. *Perceptual and Motor Skills*. 1996. 84. P. 988-990. doi: <https://doi.org/10.2466/pms.1996.82.3.988> (дата звернення: 20.09.2023)
12. Jinnah S.I.A. Rights of water connections for urban slum dwellers in Bangladesh: A study on DSK's experience in three slums of Mirpur, Dhaka. London: WaterAid, 2007.
13. Kretzmann J.P., McKnight J.L. Discovering community power: A guide to community participation in development: Mobilizing local assets and your organization's capacity. Evanston, IL: Asset-Based Community Development Institute, Northwestern University, 2005.
14. Krishna K., Yavas C. Immiserizing Growth in a Closed Economy. *Scandinavian Journal of Economics*. 2004. 106. P. 143-158. doi:

<https://doi.org/10.1111/j.0347-0520.2004.00352.x> (дата звернення: 25.09.2023)

15. Leonard D., Marshall D.R. (Eds.). Institutions of rural development for the poor: Decentralizations and organizational linkages. *University of California Press*. 1982.
16. Mosse D. Authority, Gender and Knowledge: Theoretical Reflections on Participatory Rural Appraisal. *Economic and Political Weekly*. 1995. 30(11). P. 569–578. URL: <http://www.jstor.org/stable/4402501> (дата звернення: 25.09.2023)
17. Njoku E.T. Politics of Conviviality? State–Civil Society Relations Within the Context of Counter-Terrorism in Nigeria. *Voluntas*. 2020. 31. P. 1063–1076. doi: <https://doi.org/10.1007/s11266-017-9910-9> (дата звернення: 25.09.2023)
18. Ostrom E. Crossing the great divide: Coproduction, synergy, and development. *World Development, Elsevier*. 1996. Vol. 24(6). P. 1073–1087. doi: [https://doi.org/10.1016/0305-750X\(96\)00023-X](https://doi.org/10.1016/0305-750X(96)00023-X) (дата звернення: 25.09.2023)
19. Salamon L.M., Toepler S. Government–Nonprofit Cooperation: Anomaly or Necessity? *Voluntas*. 2015. 26. P. 2155–2177. doi: <https://doi.org/10.1007/s11266-015-9651-6> (дата звернення: 21.09.2023)
20. Thomas D.W. Milton E.J., Uphoff N.T. Local Organizations—Intermediaries in Rural Development. Ithaca NY, and London: Cornell University Press, 1984, 391 pp., \$35.00. *American Journal of Agricultural Economics*. 1985. 67. P. 699–700. doi: <https://doi.org/10.2307/1241105> (дата звернення: 21.09.2023)
21. Toepler S. Government funding policies. In B. Seaman & D. Young (Eds.), Handbook of research on nonprofit economics and management. Edward Elgar. 2010.

22. White S.C. Depoliticising development: The uses and abuses of participation. *Development in Practice*. 1996. 6(1). P. 6–15. doi: <https://doi.org/10.1080/0961452961000157564> (дата звернення: 25.09.2023)

References

1. Poppe, A.E., Wolff, J. (2017). The contested spaces of civil society in a plural world: norm contestation in the debate about restrictions on international civil society support, *Contemporary Politics*, 23:4, 469-488, doi: 10.1080/13569775.2017.1343219 [in English]
2. Bolleyer, N., Gauja, A. (2017). Combating terrorism by constraining charities? Charity and counter-terrorism legislation before and after 9/11. *Public Admin.*, 95, 654–669. doi: <https://doi.org/10.1111/padm.12322>
3. Brinkerhoff, D. W. (1999). Exploring State–Civil Society Collaboration: Policy Partnerships in Developing Countries. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 28(1_suppl), 59-86. doi: <https://doi.org/10.1177/089976409902801S01>
4. Cleaver, F., Toner, A. (2006). The Evolution of Community water Governance in Uchira, Tanzania: The Implications for Equality of Access, sustainability and Effectiveness. *Natural resources Forum*, 30, 207-218. doi: 10.12691/ajwr-4-3-2
5. Coston, J. M. (1998). A Model and Typology of Government-NGO Relationships. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 27(3), 358-382. doi: <https://doi.org/10.1177/0899764098273006>
6. Dasgupta, A., Beard, V.A. (2007), Community Driven Development, Collective Action and Elite Capture in Indonesia. *Development and Change*, 38, 229-249. doi: <https://doi.org/10.1111/j.1467-7660.2007.00410.x>

7. DeMattee, A. (2018). Toward a Coherent Framework: A Typology and Conceptualization of CSO Regulatory Regimes. *Nonprofit Policy Forum*, 9(4), 20180011. doi: <https://doi.org/10.1515/npf-2018-0011>
8. Njoku, E.T. (2019). The ligaments of counter-terrorism regime: sexual violence and the vicarious traumatising of female non-governmental organisation workers: evidence from Nigeria, *Small Wars & Insurgencies*, 30:6-7, 1233-1263. doi: 10.1080/09592318.2019.1649830
9. Njoku, E.T. (2021). Strategic Exclusion: The State and the Framing of a Service Delivery Role for Civil Society Organizations in the Context of Counterterrorism in Nigeria, *Studies in Conflict & Terrorism*, 44:5, 410-430. doi: 10.1080/1057610X.2018.1543131
10. Esman, M.J., Uphoff, N.T. (1984). Local organizations: Intermediaries in rural development. Kumarian Press.
11. Evans, R.H. (1996). An Analysis of Criterion Variable Reliability in Conjoint Analysis. *Perceptual and Motor Skills*, 84, 988-990. doi: <https://doi.org/10.2466/pms.1996.82.3.988>
12. Jinnah, S.I.A. (2007). Rights of water connections for urban slum dwellers in Bangladesh: A study on DSK's experience in three slums of Mirpur, Dhaka. London: WaterAid.
13. Kretzmann, J.P., McKnight, J.L. (2005). Discovering community power: A guide to community participation in development: Mobilizing local assets and your organization's capacity. Evanston, IL: Asset-Based Community Development Institute, Northwestern University.
14. Krishna, K., Yavas, C. (2004). Immiserizing Growth in a Closed Economy. *Scandinavian Journal of Economics*, 106, 143-158. doi: <https://doi.org/10.1111/j.0347-0520.2004.00352.x>
15. Leonard, D., Marshall, D.R. (Eds.) (1982). Institutions of rural development for the poor: Decentralizations and organizational linkages. University of California Press.

16. Mosse, D. (1995). Authority, Gender and Knowledge: Theoretical Reflections on Participatory Rural Appraisal. *Economic and Political Weekly*, 30(11), 569–578. URL: <http://www.jstor.org/stable/4402501>
17. Njoku, E.T. (2020). Politics of Conviviality? State–Civil Society Relations Within the Context of Counter-Terrorism in Nigeria. *Voluntas*, 31, 1063–1076. doi: <https://doi.org/10.1007/s11266-017-9910-9>
18. Ostrom, E. (1996). Crossing the great divide: Coproduction, synergy, and development. *World Development*, Elsevier, 24(6), 1073-1087. doi: [https://doi.org/10.1016/0305-750X\(96\)00023-X](https://doi.org/10.1016/0305-750X(96)00023-X)
19. Salamon, L.M., Toepler, S. (2015). Government–Nonprofit Cooperation: Anomaly or Necessity? *Voluntas*, 26, 2155–2177. doi: <https://doi.org/10.1007/s11266-015-9651-6>
20. Thomas, D.W. (1985). Esman, Milton J., and Norman T. Uphoff. *Local Organizations—Intermediaries in Rural Development*. Ithaca NY, and London: Cornell University Press, 1984, 391 pp., \$35.00. *American Journal of Agricultural Economics*, 67, 699-700. doi: <https://doi.org/10.2307/1241105>
21. Toepler, S. (2010). Government funding policies. In B. Seaman & D. Young (Eds.), *Handbook of research on nonprofit economics and management*. Edward Elgar.
22. White, S.C. (1996). Depoliticising development: The uses and abuses of participation. *Development in Practice*, 6(1), 6–15. doi: <https://doi.org/10.1080/0961452961000157564>